

Dianthus gratianopolitanus

Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Dianthus* is afgeleid van de Griekse woorden (*dios*), wat 'goddelijk' betekent, en (*anthos*), wat 'bloem' betekent. De naam betekent dus 'goddelijke bloem', een naam gegeven door de Griekse botanicus Theophrastus. De soortnaam *gratianopolitanus* betekent 'van Gratianopolis', wat de Latijnse naam is voor de Franse stad Grenoble. Dit verwijst naar de vindplaats van deze anjer.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

Dianthus gratianopolitanus is een soort die behoort tot het geslacht *Dianthus*, in de tribus *Caryophylleae*, van de familie *Caryophyllaceae*. De volledige taxonomische indeling is: Rijk: *Plantae*, Orde: *Caryophyllales*, Familie: *Caryophyllaceae*, Geslacht: *Dianthus*, Soort: *Dianthus gratianopolitanus*.

Synoniemen

Enkele synoniemen die in het verleden zijn gebruikt voor *Dianthus gratianopolitanus* zijn *Dianthus caesius* en *Dianthus cinnabarinus* in sommige contexten, hoewel *Dianthus caesius* vaak als een aparte maar zeer nauw verwante soort wordt beschouwd. Een ander synoniem is *Dianthus saxatilis*. De naam *Dianthus caesius* is misschien de meest voorkomende onjuiste of verouderde naam in de tuinbouwpraktijk, wat soms tot verwarring leidt.

Variëteiten en Cultivars

Er is één algemeen erkende variëteit: *Dianthus gratianopolitanus* var. *gratianopolitanus*.

Enkele populaire cultivars zijn:

- *Dianthus gratianopolitanus* 'Bath's Pink': Een zeer populaire cultivar met talloze, lichtroze tot bijna witte bloemen. Bekend om zijn lange bloei en dichte, blauwgroene bladeren.
- *Dianthus gratianopolitanus* 'Firewitch': Winnaar van de Perennial Plant of the Year in 2006. Heeft intense, magenta-roze bloemen en een sterke, kruidnagelachtige geur. Het gebladerte is zeer opvallend blauwgroen.
- *Dianthus gratianopolitanus* 'Pink Delight': Produceert dieproze bloemen.
- *Dianthus gratianopolitanus* 'Little Jock': Een compacte selectie met roze bloemen.
- *Dianthus gratianopolitanus* 'La Bourboule' (foto): Een laagblijvende, kussenvormende selectie met lichtroze tot bijna witte bloemen.
- *Dianthus gratianopolitanus* 'Globemaster': Heeft lichtroze bloemen.
- *Dianthus gratianopolitanus* 'Grandiflorus': Zoals de naam al suggereert, staat deze bekend om zijn relatief grote bloemen.
- *Dianthus gratianopolitanus* 'La Bourboule Grise': Een cultivar die opvalt door het zeer grijsgroene blad, met roze bloemen.
- *Dianthus gratianopolitanus* 'Tiny Rubies': Een zeer dwergachtige, kussenvormende vorm met kleine, dubbele, robijnrode bloemen.

Familie

De soort *Dianthus gratianopolitanus* behoort tot de familie *Caryophyllaceae*, de anjerfamilie.

Hoogte

De plant bereikt typisch een hoogte van ongeveer 10 tot 30 centimeter. Het is een laagblijvende, kruipende of kussenvormende plant.

Bloemkleur

De bloemkleur varieert meestal van lichtroze tot roze, magenta of karmozijnrood. Soms zijn er cultivars met bijna witte of diep roodachtige bloemen.

Bladkleur

Het gebladerte is opvallend blauwgroen tot grijsgroen. De bladeren zijn smal en grasachtig.

Bloeiperiode

De bloeiperiode valt voornamelijk in de late lente tot vroege zomer, doorgaans van mei tot juli. Met gunstige omstandigheden en door het verwijderen van uitgebloeide bloemen (*deadheading*) kan een tweede, minder uitbundige bloei in de late zomer of vroege herfst plaatsvinden.

Standplaats

De plant prefereert een standplaats in de volle zon. Hij gedijt het beste in goed doorlatende, neutrale tot alkalische (kalkhoudende) grond. Slecht doorlatende of natte grond, vooral in de winter, moet worden vermeden.

Herkomst

De plant is van oorsprong inheems in Europa, met name in Centraal- en West-Europa. De oorspronkelijke vindplaats wordt geassocieerd met de regio rond Grenoble (het historische Gratianopolis) in Frankrijk, maar het verspreidingsgebied omvat ook delen van Duitsland, Oostenrijk, en andere Europese landen.

Soort gewas

Het is een overblijvend (vaste) kruidachtige gewas, een rotsplant of bodembedekker, behorend tot de groep van de anjers (*Pinks*).

Vermeerderingswijze

Vermeerdering kan gebeuren door zaad, maar dit levert niet altijd trouwe kopieën van de ouderplant op, vooral bij cultivars. De meest gebruikelijke en betrouwbare methoden zijn door middel van stengelstekken (vooral hielstekken) genomen in de late lente of vroege zomer, of door het delen van de pol in de vroege lente of de herfst.

Klimaatzone (USDA-zones)

Dianthus gratianopolitanus is over het algemeen winterhard in USDA-zones 3 tot 8.

Insecten

De plant trekt verschillende bestuivende insecten aan, zoals vlinders en bijen, dankzij de geurende bloemen. De plant kan gevoelig zijn voor plagen zoals bladluizen, spint en trips. Ook kunnen de larven van sommige motten en de vraatzucht van slakken of naaktslakken een probleem vormen.

Bronnen

<https://www.rhs.org.uk/plants/63471/dianthus-gratianopolitanus/details>

<https://pfaf.org/user/plant.aspx?LatinName=Dianthus+gratianopolitanus>

<https://davesgarden.com/guides/articles/view/3923>

<https://www.missouribotanicalgarden.org/plantfinder/plantfinderdetails.aspx?kempercode=h380>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Dianthus</i> ('goddelijke bloem'); <i>gratianopolitanus</i> ('van Gratianopolis'/'Grenoble')
Taxonomie	Rijk: <i>Plantae</i> , Familie: <i>Caryophyllaceae</i> , Geslacht: <i>Dianthus</i> , Soort: <i>Dianthus gratianopolitanus</i>
Synoniemen	<i>Dianthus caesius</i> , <i>Dianthus cinnabarinus</i> , <i>Dianthus saxatilis</i>
Variëteiten en Cultivars	Var. <i>gratianopolitanus</i> ; Cv's: <i>D.</i> 'Bath's Pink', <i>D.</i> 'Firewitch', <i>D.</i> 'Pink Delight', <i>D.</i> 'Little Jock', <i>D.</i> 'La Bourboule', <i>D.</i> 'Globemaster', <i>D.</i> 'Grandiflorus', <i>D.</i> 'La Bourboule Grise', <i>D.</i> 'Tiny Rubies'
Familie	<i>Caryophyllaceae</i> (anjerfamilie)
Hoogte	10 tot 30 centimeter
Bloemkleur	Lichtroze tot roze, magenta of karmozijnrood
Bladkleur	Blauwgroen tot grijsgroen
Bloeiperiode	Late lente tot vroege zomer (mei-juli), met mogelijke nabloei
Standplaats	Volle zon, goed doorlatende, neutrale tot alkalische grond
Herkomst	Europa (Centraal- en West-Europa, onder andere Frankrijk/Grenoble)
Soort gewas	Overblijvend kruidachtig gewas, rotsplant, bodembedekker
Vermeerderingswijze	Zaad, stengelstekken (hielstekken), deling van de pol
Klimaatzone (USDA-zones)	3 tot 8
Insecten	Trekt vlinders en bijen aan; gevoelig voor bladluizen, spint, trips, slakken/naaktslakken